

عنوان مقاله:

نقد فرا تقنینی تعهد به پرداخت دیه مغلظ در حوادث ناشی از وسایل نقلیه موتوری زمینی

محل انتشار:

فصلنامه پژوهشنامه بیمه، دوره 35، شماره 3 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

محمدامین بزرگمهر - دانشجوی دکتری فقه و مبانی حقوق اسلامی، دانشگاه فردوسی مشهد، ایران

حسین صابری - استاد گروه فقه و مبانی حقوق اسلامی، دانشگاه فردوسی مشهد، ایران

خلاصه مقاله:

هدف: در مطالعه حاضر، نظریه اختصاص تغلیظ دیه به قتل‌های عمدی، به عنوان یکی از دیدگاه‌های فقهی و حقوقی نوین در مساله تغلیظ دیه در تمامی انواع قتل و از جمله قتل‌های ناشی از حوادث رانندگی معرفی شده و تأثیر آن بر میزان تعهدات قانونی شرکت‌های فعال در حوزه بیمه اشخاص ثالث مورد بررسی قرار گرفته است؛ با این هدف که الهام‌بخش نهاد قانونگذاری در اصلاح قوانین و مقررات مربوط قرار گیرد. روش شناسی: پژوهش حاضر با استفاده از شیوه توصیفی-تحلیلی و از طریق کاوش و جستجو در منابع کتابخانه‌ای شامل قوانین، کتب فقهی و حقوقی، مقالات و سایر پایگاه‌های داده‌ای مرتبط، انجام شده است. یافته‌ها: اصل تغلیظ دیه قتل در ماههای حرام مورد اتفاق فقه‌های اسلامی است، اما در خصوص دامنه شمول آن نسبت به تمامی انواع قتل و نیز نسبت به جنایات مادون قتل اختلاف نظراتی وجود دارد که در این میان، قانون مجازات اسلامی نظریه تعمیم تغلیظ دیه بر همه اقسام قتل را مورد پذیرش قرار داده است. لکن دستاورد نوآورانه پژوهش حاضر نشان می‌دهد که از منظر فقه امامیه و حقوق کیفری، دلایل و مستندات متعددی برای اختصاص حکم تغلیظ به قتل‌های عمدی وجود دارد که شایسته است مورد توجه قانونگذار به ویژه در صنعت بیمه قرار گیرد. نتیجه گیری: پذیرش نظریه اختصاص تغلیظ دیه به قتل‌های عمدی، از یک سو با شرایط و مقتضیات کنونی جامعه ایران سازگاری بیشتری دارد و از سوی دیگر باعث کاهش قابل توجه تعهدات قانونی شرکت‌های ارائه‌کننده بیمه اشخاص ثالث خواهد بود که میزان آن معادل ریالی دیه یک مرد مسلمان در ماههای حرام می‌باشد؛ زیرا با لحاظ کردن نظریه فوق‌الذکر در قوانین مربوط، تغلیظ دیه در جنایات شبه عمد ناشی از سوانح رانندگی، سالبه به انتفای موضوع بوده و در نتیجه آن، بسیاری از مشکلات مربوط به مطالبه دیات مازاد بر سقف تعهد بیمه‌گران نیز مرتفع خواهد شد. طبقه بندی موضوعی: K۳۹، K۱۴، Z۱۲

کلمات کلیدی:

نقد فراتقنینی، تغلیظ دیه، ماه حرام، جنایات شبه عمد، بیمه اشخاص ثالث

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1225896>

